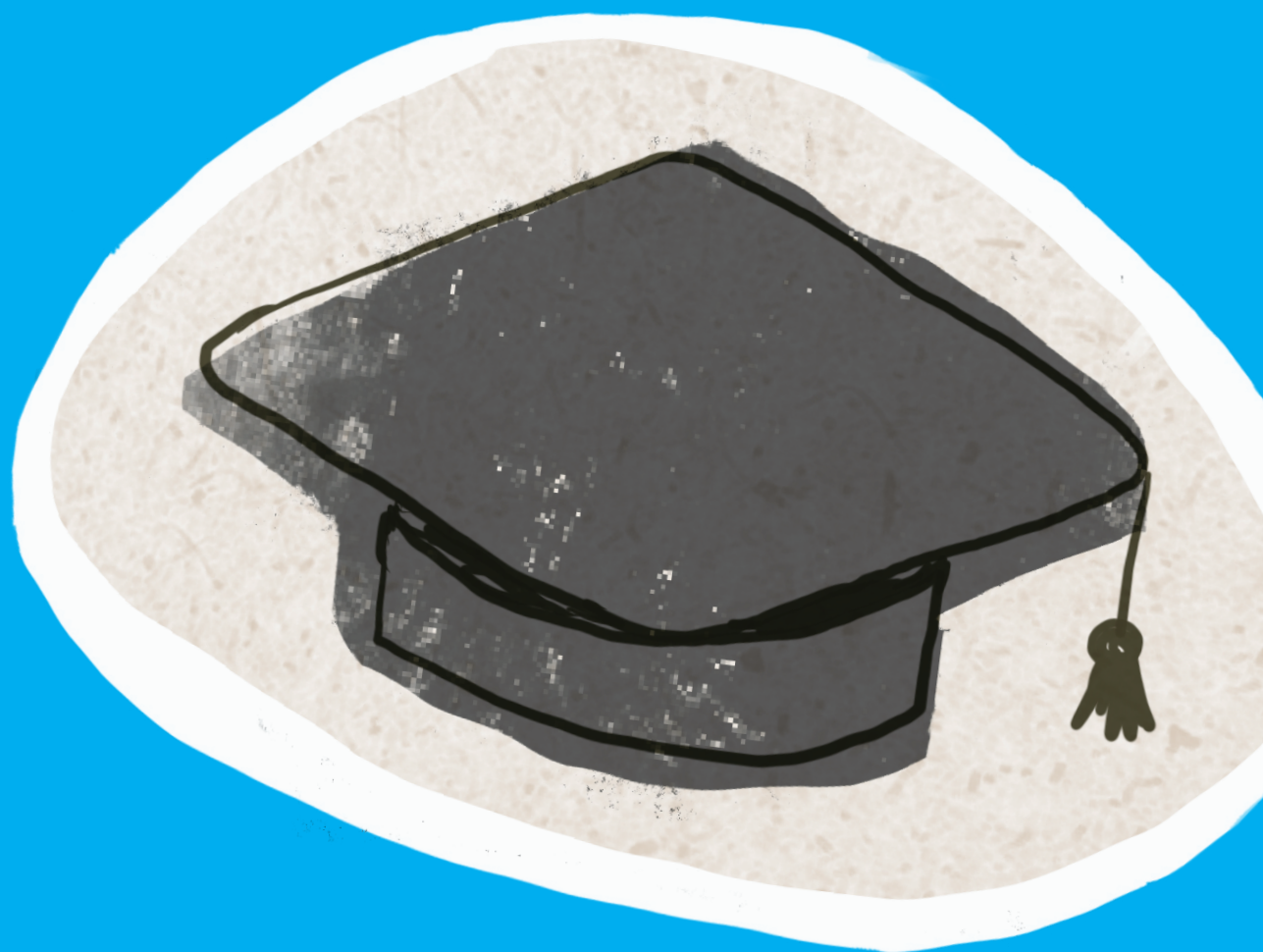

rijksuniversiteit
groningen

Junior MOOC **2019** Duurzaamheid

1. Introductie

[rug.nl/basisscholen](https://www.rug.nl/basisscholen)

AFLEVERING 1

INTRODUCTIE

INLEIDING

In de introductie-aflevering zal David, de presentator van de **MOOC**, zichzelf voorstellen. Daarna stelt hij de universiteit aan de leerlingen voor. Verder staat in deze aflevering het introduceren van het thema duurzaamheid, de onderzoekscyclus, en het reuzenrad centraal. Na afloop van deze aflevering krijgen de leerlingen een logboek mee naar huis als opdracht.

VOORBEREIDING

- Aflevering klaarzetten op het digibord
- Poster onderzoekscyclus ophangen
- Print werkblad 'logboek'

VERLOOP VAN DE LES IN FUTURELEARN

- 1.1** Aflevering kijken (20 minuten)
- 1.2** Uitleg opdracht 'logboek' (10 minuten)
- 1.3** Bespreken opdracht 'logboek' (ander moment)

1.1 AFLEVERING KIJKEN

Kijk gezamenlijk de eerste aflevering.

INTRODUCTIE UNIVERSITEIT

De universiteit is een school voor hoger onderwijs. Op de universiteit wordt veel geleerd over allerlei verschillende onderwerpen: natuurkunde, sterrenkunde, psychologie, economie, geschiedenis, talen, en nog veel meer. Er wordt ook veel onderzoek gedaan, onder andere naar duurzaamheid. Dacht je dat onderzoekers alleen maar in een witte labjas met reageerbuisjes spelen? Dan heb je het mis. Je kan poep bekijken door een microscoop, onderzoeken hoe je mensen bewust kan maken van duurzaamheid, het leefgedrag van dieren onderzoeken en ga zo maar door. Je kunt het zo gek niet bedenken of wetenschappers doen er onderzoek naar.

De onderzoekers die meewerken aan deze **MOOC** zijn allemaal werkzaam bij de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). De Rijksuniversiteit Groningen is de op één na oudste universiteit van Nederland en bestaat al sinds 1614.

INTRODUCTIE THEMA DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is: “de ontwikkeling waarbij de behoeften van de huidige generatie aansluiten bij het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien.” Kortom: de aarde zo gebruiken dat de toekomstige generaties er ook nog plezier van kunnen hebben. Duurzaam gedrag draagt eraan bij dat de aarde ook in de toekomst onze consumptie kan dragen.

INTRODUCTIE ONDERZOEKERS

Er zijn verschillende manieren waarop je naar duurzaamheid kunt kijken, dus ook verschillende manieren om duurzaamheid te onderzoeken. Zowel de alfa-, bèta-, als gammawetenschappen doen onderzoek naar duurzaamheid. We blikken vooruit op de drie onderzoekers die in verschillende afleveringen centraal staan.

- Merit Hondelink - van poep tot pit.
- Jan-Willem Bolderdijk - groepdruk: verzwijgen mensen dat ze vegetariër zijn?
- Irene Tieleman - veldleeuweriken in de winter: blijf ik, of ga ik?

UITLEG ONDERZOEKSCYCLUS

De onderzoekscyclus voor het doen van onderzoek wordt uitgelegd aan de hand van een poster met een reuzenrad.

1.2 OPDRACHT - LOGBOEK

De leerlingen krijgen een logboek (werkblad 'Logboek') mee naar huis waarin ze drie dagen lang gaan bijhouden wat voor groente en fruit ze eten en waar dit vandaan komt. Ze zoeken op waar de kiwi/appel/banaan vandaan komt. En waar komen de aardappels en groente van het avondeten vandaan? Groeit het in Nederland, komt het uit Europa, of misschien zelfs uit een ander werelddeel?

Op een zelf te bepalen moment bespreek je de opdrachten klassikaal. Onderaan de YouTube-video staat een link naar een digibordles met een grote wereldkaart. Op deze wereldkaart kan je invullen waar de verschillende fruit en groenten vandaan komen. Daarnaast staat op de achterkant van het logboek een wereldkaart waarop de kinderen groente en fruit in het land van herkomst kunnen tekenen.

Verloop van de bespreking:

1. Hoe hebben jullie opgezocht waar jullie eten vandaan komt?
2. Is jullie iets opgevallen bij het invullen van het logboek?
3. Waar komt groente en fruit vandaan? (invullen op digibord - wereldkaart of op eigen wereldkaart)
4. Welk eten heeft de langste weg naar Nederland moeten afleggen?
5. Hoe zou het groente en fruit vervoerd zijn naar Nederland? (vliegtuig/schip/vrachtwagen...)
6. Wat is uit duurzaam oogpunt het beste fruit en groente om te eten? Waarom?

WERKBLADEN

LOGBOEK 'WAAR KOMT MIJN ETEN VANDAAN?'

In dit logboek houd je drie dagen bij welke groenten en fruit je eet en waar dit vandaan komt.

UITLEG INVULLEN LOGBOEK:

Schrijf in de eerste kolom wat je hebt gegeten. In de tweede kolom schrijf je waar het is gekocht, bijvoorbeeld in de supermarkt, op de markt of uit eigen tuin. Bekijk de verpakkingen van elk product en schrijf in de derde kolom uit welk land het komt.

Tip!

Als het product geen verpakking heeft, kan je in de supermarkt vaak wel zien waar het vandaan komt. Bij groenten en fruit hangen bordjes met de prijs en het land van herkomst. Je kan je papa of mama altijd om hulp vragen natuurlijk!

Dit logboek is van:

_____

Groep:

_____

	Wat heb ik gegeten?	Waar is het gekocht?	Uit welk land komt het?
Dag 1			
Dag 2			
Dag 3			

rijksuniversiteit
 groningen